

Tájékoztató a Veszprém Vármegyei Önkormányzat Balaton Kiemelt Üdülőkörzetet érintő 2024. évi tevékenységéről és a 2025. évi terveiről.

Előzmények

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 27. § (1) bekezdése alapján a vármegyei önkormányzat területfejlesztési, vidékfejlesztési, valamint koordinációs feladatokat lát el.

A vármegyei önkormányzat területfejlesztési tevékenységének segítése, valamint a területfejlesztésben érintett, érdekelt szereplők összehangolt fejlesztési együttműködésének céljával 2012-ben létrehozta a Veszprém Megyei Területfejlesztési Szakmai Kollégiumot (jelenlegi elnevezése Veszprém Vármegyei Területfejlesztési Szakmai Kollégium, a továbbiakban: Szakmai Kollégium), melynek együttműködési megállapodása a felek egybehangzó akaratával a 2021-2027 európai uniós tervezési időszakra időközben megújításra került. Az együttműködési megállapodás alapján a Szakmai Kollégium tagjai a vármegyei önkormányzat mellett: Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata, a Veszprém Vármegyei Kormányhivatal, a Pannon Egyetem, a Veszprém Vármegyei Kereskedelmi és Iparkamara, a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara Veszprém Vármegyei Szervezete és a Balaton Fejlesztési Tanács.

Az új uniós tervezési ciklus (2021-2027) területi alapú fejlesztéseinek keretrendszerét az új operatív program, a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz (továbbiakban: TOP Plusz) határozza meg. A TOP Plusz végrehajtását a területi szereplők (vármegyék) által elkészített Integrált Területi Programok alapozzák meg.

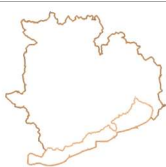
Veszprém vármegye 2021-27 tervezési időszakra készült Veszprém Megyei Integrált Területi Programja (továbbiakban: ITP) a 108/2021. (IX. 23.) MÖK határozattal került elfogadásra az Irányító Hatóság (továbbiakban: IH) útmutatása és szoros szakmai kontrollja szerint, mivel a TOP Plusz elfogadása akkor még nem történt meg.

Veszprém vármegye Előzetes Integrált Területi Programját a Kormány az 1658/2021. (IX. 24.) Korm. határozat szerint elfogadta és megállapította Veszprém vármegye hétéves forráskeretét **73,21 Mrd Ft** összegben.

Az elfogadott ITP a Veszprém vármegyére megállapított forráskeretet tovább bontotta, célterületekre dedikálta.

A kötelezően előírt **Fenntartható városfejlesztési célterület** mellett - melyben Veszprém MJV mellett Pápa városa szerepel - további három célterülettel a megye lefedésre került, melyek:

- *Balaton Kiemelt Üdülőkörzet célterülete*
- *Komplex fejlesztéssel érintett és kedvezményezett járások célterülete*
- *Gazdaságilag eltérő fejlődési pályát leíró térségek célterülete*

Így a 2021-ben elfogadott ITP szerint a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet Veszprém megyéhez tartozó területére önálló fejlesztési forráskeret lett elkülönítve, melynek mértéke ekkor **13,086 Mrd Ft** volt.

Az Európai Bizottság (továbbiakban: Bizottság) 2022. december 22-én elfogadta a TOP Plusz-t, amelyre figyelemmel az ITP módosítása szükségessé vált az alábbiak szerint:

Az elfogadott TOP Plusz alapján bevezetésre került egy új 6. számú prioritás, amely az 1. prioritás 1.1 intézkedésére tervezett felhívásokat tartalmazza. Ennek következtében a már megjelent felhívások (gazdaságfejlesztés, turizmus, 4-5 számjegyű útfejlesztés) kódszáma is változott. Ezen kívül a fenntartható városokra szánt keretösszeg bontására is szükség volt, melyet a két érintett város adatszolgáltatása alapján rögzítettünk.

Az ITP 2023. évi módosításáról a Veszprém Vármegyei Önkormányzat Közgyűlése a 22/2023. (IV.5.) határozattal döntött, melyet a Kormány megtárgyalt és az 1196/2023. (V.15.) Korm. határozat szerint elfogadta.

Az ITP 2023. évi módosításakor - a BFT megkeresésére - forrást biztosítottunk a kiemelt térségi fenntartható mobilitási terv (SUMP) elkészítése a TOP Plusz-6.1.3 felhívás BKÜK célterületre allokált keretéből, mely előfeltétele az IKOP Plusz operatív programban benyújtásra tervezett balatoni vasútfejlesztési projekt finanszírozhatóvá válásához. A cél érdekében 130 000 000 forint átcsoportosításra került a TOP Plusz-1.2.1 felhívás szintén BKÜK célterület sorára.

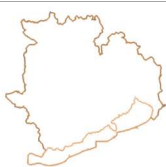
Az Irányító Hatóság 2023. december 15-i email megkeresésével a vármegyei integrált területi programok (ITP) módosítását kezdeményezte, melyre érdemben 2024. évben került sor.

A módosítás legfőbb indokai:

1. az előző módosítás óta IH által engedélyezett területi igények átvezetése,
2. a 2. prioritáson betervezett új kombinált felhívások bevezetése,
3. az FVS városok indikátorvállalásainak rögzítése,
4. a TOP Plusz Monitoring Bizottság (továbbiakban: TOP Plusz MB) által elfogadott kiválasztási kritériumok beillesztése.

A Veszprém Vármegyei Önkormányzat Balaton Kiemelt Üdülőkörzetet érintő 2024. évi tevékenysége

Az IH által 2023. december 15-én kezdeményezett ITP módosítás során a 2. prioritáson betervezett új kombinált felhívások bevezetése úgy történik, hogy a vármegye a TOP Plusz-2.1.4 Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése (kombinált) című felhívásra a felhíváson fel nem használt forrás átcsoportosítását készíti elő. Ebből adódóan a BKÜK célterület esetében 1 784 412 683 forint átkerül a kombinált felhívás költség sorára.

Az IH minőségbiztosítását követően az ITP módosítást a Veszprém Vármegyei Önkormányzat Közgyűlése a 18/2024. (V.15.) és a 29/2024. (VI.26.) határozatokkal fogadta el, melyről a jóváhagyó Kormánydöntés az 1274/2024. (IX.12.) Kormányhatározat.

A jelenleg hatályos ITP Veszprém vármegyére **80,249 Mrd Ft** forráskerettel tervez, melyből a *Balaton Kiemelt Üdülőkörzet célterületére* vonatkozó forrásfelhasználási mód keretösszege is megemelkedett, közel **15,105 Mrd Ft**-ra nőtt, mely az alábbi bontás szerint jeleníthető meg:

1. Településfejlesztés, települési szolgáltatások:

- Élhető települések: 1 756 millió Ft
- Belterületi utak fejlesztése: 500 millió Ft

2. Klímabarát megye:

- Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése: 2 761 millió Ft, ebből közel 1 784 millió forint a kombinált felhívás költségvetésében szerepel

3. Vármegyei és térségi fejlesztések (ESZA+ elemei):

- Szociális célú városrehabilitáció (ESZA+): 150 millió Ft
- Helyi humán fejlesztések: 778 millió Ft

4. Helyi és térségi közszolgáltatások (ERFA):

- Gyermekeket támogató humán infrastruktúra fejlesztése: 700 millió Ft
- Helyi egészségügyi és szociális infrastruktúra fejlesztése: 622 millió Ft
- Köznevelési infrastruktúra fejlesztése: 309 millió Ft

5. Helyi gazdaságfejlesztés:

- Helyi gazdaságfejlesztés: 500 millió Ft
- Helyi és térségi turizmusfejlesztés: 7 028 millió Ft

A TOP Plusz MB által elfogadott kiválasztási kritériumok beillesztését követően az IH valamennyi támogatási kérelem esetében hiánypótlást írt elő, melyre ütemezetten, az intézményrendszer terhelhetőségére is figyelemmel, felhívásonként kerül sor.

Az IH tájékoztatója ismerteti: a TOP Plusz első felhívásai 2021-ben jelentek meg az operatív program folyamatban lévő tárgyalásai mellett. Az Európai Bizottság több jelentős módosítást is kérve, 2022 decemberben fogadta el az operatív programot. Ezt követően kerülhetett sor az elfogadott operatív programnak megfelelő kiválasztási kritériumok kidolgozására és TOP Plusz Monitoring Bizottság általi elfogadására. Mivel ezen elfogadási folyamatok során jelentős kiegészítések történtek mind az operatív programban, mind a kiválasztási kritériumok esetében, a támogatási kérelmek újraértékelése vált szükségessé az elszámolhatóság érdekében.

A 2024. év során érintett felhívások:

- TOP_Plusz-1.2.1-21 Élhető települések
- TOP_Plusz-1.2.3-21 Belterületi utak fejlesztése
- TOP_Plusz-2.1.1-21 Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése
- TOP_Plusz-3.3.1-21 Gyermekeket támogató humán infrastruktúra fejlesztése
- TOP_Plusz-3.3.2-21 Helyi egészségügyi és szociális infrastruktúra fejlesztése

A vármegyei önkormányzat a területfejlesztési feladatainak ellátása során szorosan együttműködik a térségi fejlesztési tanáccsal. A Balaton Fejlesztési Tanács munkájáról szóló tájékoztatót a Veszprém Vármegyei Önkormányzat Közgyűlése 2024. június 26-i ülésén önálló napirendként tárgyalta.

A vármegyei önkormányzat koordinációs feladatkörében a Balaton Kiemelt Üdülőkörzetet érintően, a települési önkormányzatokkal együttműködve:

- 2024. évben is támogatta a Balatoni Szövetség által lebonyolított Kék Hullám strandminősítést különdíj felajánlásával

- az Év Balatoni Háza építészeti díjpályázat kezdeményezőjeként, 2024. évben is támogatta a Bírálóbizottság munkáját Fabacsovics Zoltán vármegyei főépítész, irodavezető személyében, aki a Balatoni Szövetség delegáltjaként vett részt a beérkezett pályázatok bírálatában és a díjazásra kerülő épületek kiválasztásában

A Veszprém Vármegyei Önkormányzat Balaton Kiemelt Üdülőkörzetet érintő 2025. évi tervei

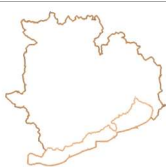
A TOP Plusz MB által elfogadott kiválasztási kritériumok beillesztését követően az IH valamennyi támogatási kérelem esetében hiánypótlást írt elő, melyre ütemezetten, felhívásonként kerül sor, így a még nem tárgyalta felhívások esetében ez 2025-re áthúzódó feladatként jelentkezik. Kiemelendő ezek közül a TOP_Plus-6.1.3 Helyi és térségi turizmusfejlesztése című felhívás, mely a BKÜ-re korábban allokalált többletforrás elérhetőségét is immár biztosítani fogja.

Nagy várakozással tekintünk az idei évre meghirdetett Versenyképes Járások Programra, mely Veszprém vármegye BKÜ területéhez tartozó járásainál is kiemelt fontossággal bír majd. Remélhetőleg a Program nem csak többletforrásokat de valós együttműködések erősödését is eredményezni fogja.

A vármegyei önkormányzat a területfejlesztési feladatainak ellátása során továbbra is szoros együttműködésre törekszik a térségi fejlesztési tanáccsal. A Balaton Fejlesztési Tanácsra és munkaszervezetére elsősorban a Szakmai Kollégium keretében folyó munkában számítunk, így különösen az ITP aktualizálásánál és a Veszprém vármegyei monitoring jelentés soron következő összeállításánál.

Veszprém, 2025. január 30.

Polgárdy Imre Lajos
a vármegyei közgyűlés elnöke

Veszprém Vármegye

